

ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ:

ВІДПОВІДІ НА НАЙПОШИРЕНІШІ ЗАПИТАННЯ

Коли набрав чинності наказ МОН від 15 січня 2018 року № 32 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України»?

Порядок формування Переліку наукових фахових видань України, затверджений наказом МОН від 15 січня 2018 року № 32, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2018 р. за № 148/31600, (далі – Порядок) набрав чинності з моменту його офіційного опублікування у Офіційному вісник України (№ 020) 13 березня 2018 року.

Що буде з тими науковими виданнями, які включили до Переліку чотири-п'ять років тому. Чи виключать їх після п'ятирічного терміну, як було встановлено у вимогах попереднього наказу?

Відповідно до наказу № 32 від 15.01.2018 виданням у попередньому сформованому Переліку присвоєна категорія «В» терміном на два роки (до 13 березня 2020 року). А попередній наказ цим же наказом визнано таким, що втратив чинність. Але це не означає, що ці видання не можуть бути вилучені з діючого Переліку достроково. У разі встановлення порушення ними вимог, зазначених у абзацах чотири та п'ять пункту 14 Порядку, МОН приймає рішення щодо виключення таких видань з Переліку.

Відповідно до пункту 5 Порядку необхідно зазначати спеціальності, за якими видання здійснює публікації. Яким переліком спеціальностей потрібно користуватися?

Перелік наукових фахових видань України (далі – Перелік) формується відповідно до переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

Чи вказувати видавцям категорію наукового видання у вихідних відомостях?

Як показує практика, усі видання, які входили в уже сформований Перелік, у вихідних відомостях зазначають, коли видання включили до Переліку. Однак це не є вимогою. Перелік видань буде розміщено на сайті МОН, і він буде оновлюватися за результатами рішень Атестаційної колегії МОН.

DOI необхідно присвоювати кожній статті окремо, чи достатньо лише присвоєння відповідному номеру?

Відповідно до підпункту 3 пункту 6 Порядку зазначається, що DOI присвоюється кожному опублікованому матеріалу, тобто як окремо кожної статті, так і самому номеру.

Чи потрібно виконувати вимоги пункту 6 Порядку виданням, які включені до Scopus чи WoS?

Науковим періодичним виданням України, які включені до Scopus та/або WoS, для присвоєння категорії «А» необхідно подати до МОН перелік документів, визначених пунктом 7 Порядку, а саме: клопотання, бланк заявки, копію Свідоцтва або витяг з наказу засновника, реєстр розсилки обов'язкових примірників видань та два останні номери з копіями рецензій на статті.

Чи потрібно у структурі статті публікувати анотацію мовою оригіналу самої статті? Якими ще мовами можна дублювати анотації?

Відповідно до ДСТУ 7152:2010 анотацію необхідно подавати мовою тексту публікації. У виданнях, що виходять іншими мовами (крім української) анотацію повторюють українською мовою. Крім того, Порядком визначено, що статті повинні обов'язково мати розширену анотацію (від 1800 знаків) англійською мовою. Наявність анотацій іншими мовами визначає редакційна колегія наукового видання у вимогах до опублікування статті.

При організації незалежного рецензування чи потрібно враховувати науковий ступінь або вчене звання рецензента?

Ні. Незалежних рецензентів призначає редакційна колегія видання. Порядком визначені мінімальні критерії до рецензентів, а саме здійснення ними наукових досліджень та наявність у них наукових публікацій.

У Порядку зазначено, що рецензент повинен мати за останні три роки не менше однієї публікації у виданні, яке або включене до Переліку, або до Scopus чи WoS, або до SENCE. Тобто Редакційна колегія може вибрати незалежного рецензента який має лише статті у наших вітчизняних виданнях, які включені до уже сформованого Переліку?

Так, звичайно. А вже через два роки, коли фактично Перелік буде повністю оновлений, це себе виправдає.

Яка форма письмової згоди вченого, що виявив бажання бути у складі редакційної колегії?

Форма згоди довільна. Такого роду вимоги та правила встановлює редакційна колегія чи редакційна рада. Це може бути як і власноруч написана згода, так і згода надіслана на електронну пошту.

Розтлумачте підпункт сьомий пункту 6 Порядку, оскільки у ньому закладено одразу декілька вимог до членів редакційної колегії.

По-перше, редакційна колегія повинна становити не менше семи вчених. Серед них має бути не менше трьох українських вчених та не менше одного закордонного.

По-друге, головний редактор повинен входити в цю мінімальну кількість. На відміну від попереднього наказу, наразі головним редактором може бути навіть закордонний вчений.

По-третє, ці фахівці повинні мати публікації (статті, монографії або ж розділи у монографіях) за певний проміжок часу. Так, є два варіанти: перший – наявність не менше трьох публікацій за п'ять років; другий – наявність не менше семи публікацій за 15 років. Ці публікації мають бути опубліковані не в одному журналі чи збірнику. Серед цих публікацій одна повинна бути досить «свіжою», тобто опублікована за останні три роки.

По-четверте, ці сім вчених повинні мати науковий ступінь за однією зі спеціальностей, що відповідає науковому профілю видання та зазначені у бланку заявки про включення видання до Переліку. Наприклад, видання публікує статті за трьома спеціальностями. Це не означає, що склад редакційної колегії повинен становити 21 особу. Може бути такий варіант, що п'ять вчених представляють одну спеціальність, один – іншу спеціальність, а один – ще іншу спеціальність.

Чи достатньо вченому мати лише один два розділи у різних монографіях, які опубліковані у видавництвах, що належать до категорій «А», «Б», «С» за класифікацією SENCE, щоб виконати вимоги абзацу першого підпункту 7 пункту 6 Порядку?

Опубліковані монографії чи розділи монографій у видавництвах за класифікацією SENCE прирівнюються у кількісному визначенні до статей, які опубліковані у виданнях, що включені до Scopus чи WoS. Тобто, вчений може мати три розділи в таких монографіях та чотири статті за останні 15 років, або ж навпаки три розділи в монографіях за останні п'ять років. Однак у такого вченого повинна бути принаймні одна публікація за останні три роки.

Чи обов'язково іноземний вчений повинен відповідати тим критеріям, які ставляться до редакційної колегії у абзаці першому підпункту 7 пункту 6 Порядку?

Виходячи з норми підпункту 7 пункту 6 Порядку, мінімальний склад редакційної колегії повинен становити сім вчених, які повинні мати публікації, визначені у цих вимогах. Далі зазначається що власне редакційна колегія повинна мати не менше трьох вчених, які працюють у вітчизняних організаціях

та не менше одного вченого, який працює за кордоном. Тобто, для цих чотирьох вчених необов'язкова вимога виконання вимог абзацу першого цього підпункту. Однак тоді збільшується мінімальний склад редакційної колегії.

Чи може вчений – член редакційної колегії представляти іншу спеціальність, що відповідає науковому профілю видання?

Відповідно до Порядку, вчений повинен мати науковий ступінь за однією із спеціальностей, що відповідають профілю видання. Тобто вчений може представляти іншу спеціальність, за умови, якщо його спеціальність зазначена як профільна у виданні. Крім того, у Порядку відсутня заборона вченому представляти декілька спеціальностей. Головне, щоб виконувалася норма підпункту 7 пункту 6 Порядку за кожною спеціальністю.

Чи вважатимуться правочинними рецензії, які надіслані в редакцію видання електронною поштою, наприклад від іноземного рецензента, або заповненні на веб-сайті наукового видання?

Так, звичайно такі рецензії є правочинними.